

Kirpa. Singh and another v. Mirpur Jattan Co-operative Agricultural Service Society Ltd., (Harbans Lal, J.)

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਜੇ.

ਕਿਰਪਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ।— ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਮੀਰਪੁਰ ਜੱਟਾਂ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਸਰਵਿਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟੇਡ।, - ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 73 ਵਿੱਚੋਂ 668

ਅਕਤੂਬਰ 25, 1977

ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XIV)- ਧਾਰਾ 50— ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XXV)- ਸੈਕਸ਼ਨ 55, 56(2) ਅਤੇ 86— ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X)- ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਤੇ 46— 1955 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਝਗੜੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ - ਅਜਿਹੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ - ਇਸ ਦੌਰਾਨ 1955 ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ- ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਸਾਲਸ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਅਤੇ 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕਰਨਾ- ਅਜਿਹੀ ਵਾਪਸੀ - ਕੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ - ਧਾਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ 19 - ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 1940 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 46 ਦੀ ਨੇੜਿਓਂ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19 ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਹਰ ਸਾਲਸੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇ ਦੂਜੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਹੀ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਅਤੇ 56 ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦੇ

, (ਪਰਾ ੫)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ 1954 ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸੀ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਬੋਲਗਾਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਕਰੇ ਜਾਂ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਲਈ

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਲਸ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ. ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ।

(ਪਰਾ ੬)।

ਸ੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਵਧੀਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 19 ਨਵੰਬਰ, 1972, ਸ੍ਰੀ ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਜੱਜ, II ਕਲਾਸ, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, ਮਿਤੀ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1972 ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ

ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ। 1972, ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ! ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ ਨਿਰਣੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ।

ਐਚ.ਐਸ.ਗੁਜਰਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ; ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਐਚ.ਐਸ.ਗਿਆਨੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ; ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 19 ਨਵੰਬਰ, 1972 ਦੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ 5 ਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ 2 ਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਮੀਰਪੁਰ ਜੱਟਨਲਟੀ.ਐਮ. ਮਕਸਦ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ (ਇਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਿਸਪਾਂਸ ਡੈਟ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ, ਡੈਟਸ-ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1954 (ਹੁਣ ਰੱਦ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਕਰਤਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਿਸਪਾਂਸ ਡੈਟ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ 4 ਅਗਸਤ 1959 ਨੂੰ ਐਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

, - 1962 ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 164 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਹਿੱਸਾ ਆਰਡਰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਜਿਸ 'ਤੇ 4 ਅਗਸਤ, 1959 ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(31) 5 ਫਰਵਰੀ, 1964 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੋਸਾਇਟੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੋਵੀ ਐਸੋਸੀਏਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਯਸ਼ ਪਾਲ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 22 ਜੁਲਾਈ, 1964 ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ 8 ਜਨਵਰੀ, 1965 ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 7,408.62 ਪੈਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ

Kirpa. Singh and another v. Mirpur Jattan Co-operative Agricultural Service Society Ltd., (Harbans Lal, J.)

ਰੱਦ ਹੈ।

- (4) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਹਨ: -
- (1) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 19 ਜੁਲਾਈ, 1963 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਹਵਾਲਾ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਯਸ਼ ਪਾਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ, 8 ਜਨਵਰੀ, 1965 ਦਾ ਅਵਾਰਡ, ਜੋ ਕਿ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਰੱਦੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਫਰਮਾਨ
 - (2) ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੁਸ਼ਾਇਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਪਿਊਟ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਅਧੀਨ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1961, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਕੇਵਲ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ।

- (3) ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਲਾਂਟਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ।

ਆਪਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੇਲਾਹਰੀ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਪੁੱਟੂ ਲਾਲ, (1), ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਜੈਨ ਕੋਪ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਪਸਰੂਰ, (2) ਬਾਰਨਾਗੋਰ ਜੇ.ਐਫ. ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼. ਹਲਾਸਚੰਦ, (3), ਅਤੇ ਫਰਮ ਗੁਲਾਬ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਬੰਸੀ ਲਾਲ, (4)। ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ, ਦੂਜਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਭਾਵੇਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ, ਦੂਜਾ, ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਆਰਬੀ ਟ੍ਰੇਜ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਡੋਮੇਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਿਸਪਾਂਸ ਡੈਟ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਹਿਲੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ 1956 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ 1954 ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ), ਜਦੋਂ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1961 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1961 ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਨ। 1954 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਤੇ ਦੋ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣੇ ਸਨ। (ਹਾਲਾਂਕਿ, 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਡਿਸਪਿਊਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, 1954 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ।

- (1) ਏਆਈਆਰ 1941 ਅਵਧ 315
- (2) 1956 PLR ਸ਼ਾਰਟ-ਨੋਟਸ ਪੀ. 6.
- (3) ਏਆਈਆਰ 1958 ਕੈਲ. 490.
- (4) ਏਆਈਆਰ 1959 ਪੀ.ਬੀ. 102.

ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਜਾਂ ਸਾਲਸ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਵਿੱਚ, ਸਾਲਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੂਰਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 55 ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਾਹੀ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, " ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ", ਜੇਕਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ

Kirpa. Singh and another v. Mirpur Jattan Co-operative Agricultural Service Society Ltd., (Harbans Lal, J.)

ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵੀ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(5) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1956 ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਆਰਬਿਟਰਾ ਟੋਰਾਂ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਵਾਲਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1963 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਹਿਲੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪਹਿਲੇ ਹਵਾਲਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ, ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਟਰਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਾਲਸ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਲਈ, ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ '46 ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਿਚਾਰ> ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19 ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਹਰ ਸਾਲਸੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਕਾਨੂੰਨ, ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਹਨ

Kirpa Singh and another v. Mirpur Jattan Co-operative Agricultural Service (Society Ltd., (Harbans Lal, J.)

ਸੋਸਾਇਟੀ ਐਕਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸੀ ਤੋਂ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਹੀ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ। 1961 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 55 ਅਤੇ 56 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਬਾਰੇ ਆਰਬੀ ਟ੍ਰੇਜ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(6) ਫਿਰ ਅਪੀਲ ਲਾਂਚਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸੀਆਂ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੁਰਸਕਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਉਕਤ ਹਵਾਲਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਝਗੜਾ ਸੌਂਪਣ ਨੂੰ 1961 ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 86 ਦੇ ਨਾਲ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ 1954 ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1954 (1955 ਦਾ 14) ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਇਸ ਐਕਟ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋ ਵਿਜ਼ਨ "ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ" ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਬੋਲਗਾਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ

1954 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ. ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 22 ਜੁਲਾਈ, 1964 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਾਲਸ-ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 56(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। 1961 ਐਕਟ.

(1)) ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

(8) ਆਖਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਝਗੜੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਵੀ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਿਤੀ 22 ਜੁਲਾਈ, 1964 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਵੱਲ ਮੋਰਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘਣ ਅਤੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ ਨੂੰ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਸੀ।

(9) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕੇ. ਟੀ. ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ